

Zwarte Piet is niet aan het gemeentebestuur maar van de bevolking.

Namens vele inwoners doen wij u dit schrijven toekomen. Inwoners die helaas worden geconfronteerd met een gemeenteraad die, of gemeentebestuur dat ondoordachte, ongevraagde en ongewenste veranderingen wil doorvoeren in het Sinterklaasfeest. Veranderingen die volkomen los staan van een natuurlijke evolutie van deze traditie en die worden gemotiveerd en zelfs geforceerd onder verwijzing naar een tv-programma, een “landelijke ontwikkeling” of ongefundeerde aannames over de geschiedenis en achtergrond van het feest. De eliminatie van de oeroude figuur Zwarte Piet vormt het centrale thema in deze gedwongen verandering.

Om de vele misverstanden de wereld uit te helpen en het college en raadsleden terdege te informeren omtrent de figuur Zwarte Piet en zijn ware herkomst en betekenis bevelen wij u de onderstaande informatie aan.

Het meest voorkomende misverstand is dat een aanpassing van de viering noodzakelijk zou zijn, daar organisaties als de VN en de kinderombudsman zich voor een verandering hebben uitgesproken. Dit klinkt op het eerste gezicht overtuigend, totdat men de uitspraken nader beschouwd. Het VN-rapport concludeert slechts dat er zich “sometimes” problemen kunnen voordoen bij zeer specifieke combinaties van elementen (zoals een expliciet Surinaams accent i.c.m. rood gestifte lippen ver BUITEN de lipgrens). Beide uitingen zijn de afgelopen decennia, daar waar ze al voorkwamen, reeds lang aangepast. Dat geeft dus geen enkele aanleiding om nu opeens gedwongen over te gaan op traditievreemde roetveegfiguren. De uitspraak van het College voor de Rechten van de Mens volgt eenzelfde redenering. Leest u hun uitspraak nog eens goed na. Zij geven aan dat er met het zwart van Zwarte Piet feitelijk niets mis is. De kinderombudsman tenslotte, heeft haar uitspraken niet gebaseerd op degelijk onderzoek, maar op gesprekken met slechts de kinderen van enkele actievoerders. Verschillende media, o.a. NRC-next hebben reeds over dit merkwaardige, verre van wetenschappelijke onderzoek bericht. De aanbevelingen van de kinderombudsman blijken die van haar partij Groen Links te zijn. En laten we bovenal duidelijk stellen dat al de bovengenoemde organen slechts adviserend zijn (naar de regering) en geen enkele (wettelijke of morele) basis of verplichting leggen tot verandering.

Er MOET dus helemaal niets veranderd worden aan Zwarte Piet. Maar belangrijker, er MAG zeker geen verandering worden afgedwongen, ook niet via de subsidiesluiproute! De hoogste bestuursrechter in dit land heeft uitgesproken dat een gemeentebestuur niet a priori eisen aan de inhoud van een intocht mag stellen. De Raad van State, de rechter in Zaandam, de Tweede Kamer en ook het College voor de Rechten van de Mens hebben duidelijk aangegeven dat de kleur van Piet geen zaak van het bestuur is, ja zelfs onder de uitingsvrijheid valt. Het is een zaak van de organisatoren van die intocht, van de bevolking en van niemand anders. En die uitspraken vormen samen met het recht op vereniging en demonstratie wel degelijk een wettelijke basis, voor de vrijheid van Nederlanders om dit feest op traditionele wijze te vieren.

Dat gesteld zijnde, vervolgen wij met nog wat hardnekkige misverstanden betreffende de historie van Zwarte Piet. Waar vele foutieve interpretaties op sociale media de ronde doen, blijkt uit op historisch bronmateriaal gebaseerde onderzoeken, dat deze figuur niet in 1850 verzonnen is door een schoolmeester, geen enkele relatie met slavernij of Afrika heeft en overduidelijk geen karikatuur van iets of iemand is. Eigenschappen zoals de grappen en grollen van Zwarte Piet worden door velen (o.a. de VN) verkeerd geduid. Wie ook maar iets weet over de traditie en de geschiedenis van het Sinterklaasfeest in Europa beseft dat de nar en de harlekijn in veel tradities een grote rol spelen. Voor verdere informatie verwijzen we graag naar een uitgebreide historische verhandeling (<https://sintenpietengilde.nl/zwarte-klaas-is-zwarte-piet-2/>).

We kunnen ons oordeel over Zwarte Piet niet baseren op een gevoel dat enkele mensen hebben en daarbij de werkelijke historie en een groot deel van de bevolking volledig negeren. In die zin zijn er duidelijke parallellen met de huidige beeldenstorm waar men op basis van veronderstellingen, associaties en interpretaties meent te kunnen bepalen wat wel of niet door de beugel kan en daarbij zelfs vernielingen aanricht. De oplossing wordt hier gezocht in een eerlijke historische uitleg bij deze standbeelden. Zwarte Piet vraagt eenzelfde aanpak, met uitleg vanuit de historie is er namelijk niets mis met de figuur Zwarte Piet en is er geen enkele reden (en recht) voor bestuurders hem onder luid geraas van zijn sokkel te trekken.

Verwijzing naar het volgen van een tv-programma, of “landelijke ontwikkelingen” waarbij Zwarte Pieten zijn vervangen door roetveegfiguren, is een hardnekkige cirkelredenering in de discussie. Veranderingen in gemeentes zijn, daar waar ze werden doorgevoerd, onder enorme druk van bestuurders en tegen de wil van de bevolking afgedwongen. Om die opgedrongen situaties nu te gebruiken als argument voor meer verandering, of ze een “trend” te noemen, is als Stalin concluderen dat wonen in Siberië zo populair is geworden. Een willekeurig tv-programma macht toekennen over de invulling van een feest is de wereld op zijn kop. De televisie registreert wat er in dit land gebeurt, niet omgekeerd. Deze neutraliteit staat zelfs in de opdracht en het redactiestatuut van de NTR. Gemeentebeleid moet bovendien niet afhankelijk zijn van de zendervoorkeur van de burgemeester. Sommigen proberen de gedwongen invoering van roetveegpieten te vergoelijken onder het mom van een “natuurlijk historische evolutie”. Alle evolutie van de traditie kwam echter niet onder dwang, maar geleidelijk uit het volk tot stand. Slechts eenmaal eerder werd er wel gedictéerd, toen Sinterklaas als bisschop na de reformatie werd verboden en hij noodgedwongen moest onderduiken en zich vermengt met zijn zwarte helper als zwarte klaas rondging. Direct na (her)invoering van de godsdienstvrijheid kwam hij echter weer tevoorschijn. Dit leert een belangrijke historische les aan de huidige generatie bestuurders. Wat men onder dwang probeert af te pakken van een bevolking, blijft doorleven en komt vroeg of laat weer boven. En dan sterker dan ooit.

Het is verder noodzakelijk om zaken als discriminatie en een folklore uit elkaar te houden. We zien te vaak dat moties worden ingediend waarin de figuur Zwarte Piet als racistisch wordt omschreven. Zoals Mark Rutte onlangs terecht nog maar eens benadrukte en zoals ook uit historisch onderzoek blijkt heeft Zwarte Piet niets met racisme te maken. Dat is overigens geen mening maar ook een feit. Alle rechtszaken waar de klagers Zwarte Piet als discriminerend/racistisch betitelden zijn afgewezen. Voor de beschuldiging dat Zwarte Piet discriminerend is bestaat dus geen enkele juridische grond. Voeg daar nog bij dat volgens de rechter en de Raad van State Zwarte Piet onder de uitingenvrijheid valt en het lijkt ons duidelijk dat zelfs de suggestie van discriminatie en racisme (een misdrijf!) veel te ver gaat. Dit kan niet anders dan als belediging/laster van de vertolkers worden opgevat. Racisme zal overigens helaas niet verdwijnen door Zwarte Piet af te schaffen, of het stoken van houtkachels te verbieden deze zaken hebben geen enkele relatie.

Het is onacceptabel dat de voorstanders van Zwarte Piet in deze hele discussie door gemeentes, ook de uwe, en de media worden genegeerd tenzij ze natuurlijk een rel veroorzaken. Dan wordt elke voorstander ongegeneerd op een hoop gegooid met hooligans, extreemrechts zelfs. Dit is niet alleen op regionaal niveau een feit, maar komt blijkbaar voort uit een landelijke lijn afkomstig van de Expertise-unit Sociale Stabiliteit van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, waarbij regio's en mensen die niet vrijwillig meegaan in de veranderingen als “nog niet voldoende *emotioneel geëmancipeerd*” worden weggezet. Deze denigrerende en arrogante houding vanuit overheden t.o.v. een grote schare Nederlanders maakt mensen terecht boos. Het is ronduit kwetsend en gaat ver voorbij aan elk gelijkheids- en neutraliteitsbeginsel!

Wij brengen in deze discussie ook nog het Unesco-verdrag onder uw aandacht. De UNESCO erkent dat eeuwenoude culturele tradities als het Sinterklaasfeest dreigen te worden verminkt of vernietigd, wanneer deze, zoals nu het geval is, op vooringenomen wijze beschouwd worden. In de antropologie is het gebruikelijk om culturen en tradities op hun eigen maatstaven te beoordelen. Op streektalen is bijvoorbeeld lange tijd neergekeken, maar de afgelopen jaren zijn ze erkend als taal. Zo moet ook de eigenheid van het Sinterklaasfeest worden beoordeeld en de betekenis van haar rituelen. Hier is geen sprake van onvoldoende "*emotioneel geëmancipeerd* zijn". Integendeel: het getuigt van een zeer gezond gevoel van eigenwaarde om op te komen voor een eeuwenoude cultuur.

Wij verzoeken u dan ook dringend de wens om Zwarte Piet in het Sinterklaasfeest te behouden, te respecteren en te faciliteren, conform de internationale UNESCO-richtlijn en alle vernoemde (grondwettelijke) vrijheden. Wij moeten niet weggijken als we een voor veel inwoners kostbare traditie dreigen te verliezen. Wij moeten niet abnormaal maken wat normaal is

Dank u wel.